

Posudek vedoucího diplomové práce: Tomáš Brychta: „Právní úprava pozemkových úprav“

Diplomová práce Tomáše Brychty na téma „Právní úprava pozemkových úprav“ má celkem 74 stran, počet znaků vlastního textu práce je 181.557 včetně mezer a poznámek pod čarou. Práce se skládá celkem z pěti dále členěných kapitol, nečíslovaného úvodu a závěru, seznamu pramenů, seznamu použitých zkratk, jedné přílohy a česky a anglicky psaného abstraktu s uvedením klíčových slov v českém a anglickém jazyce. Práce tak splňuje tak veškeré požadované formální náležitosti. Byla odevzdána 22. prosince 2020.

Aktuálnost tématu. Zvolené téma právní úpravy pozemkových úprav považují za vysoce aktuální, jak s ohledem na jejich význam nejen pro vlastníky, ale také pro ochranu veřejných zájmů zejména zájmu na ochraně životního prostředí a na souladu údajů evidovaných v katastru nemovitostí se skutečností. Důvodem aktuálnosti je dále v praxi zatím ne úplně využívaný potenciál institutu pozemkových úprav a aktuální legislativní vývoj, neboť v době psaní diplomové práce byla schvalována rozsáhlá novela zákona o pozemkových úpravách, zákon č. 481/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úradech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, který nabyl účinnosti dne 1.12.2021.

Práce aktuálnost tématu plně reflektuje, pojmenovává některé aktuální problémy a obsahuje také úvahy *de lege ferenda*.

Náročnost tématu. Téma práce hodnotím jako spíše obtížné. Na jednu stranu je téma práce soustředěno do poměrně úzkého okruhu právních předpisů. Na stranu druhou téma práce vyžaduje orientaci v řadě souvisejících právních předpisů jak z oblasti práva veřejného, tak z oblasti práva soukromého; orientaci v problematice práva životního prostředí, v právní úpravě evidence pozemků a v neposlední řadě v soukromoprávní úpravě vlastnického práva a práv uživatelů. Stejně tak je nezbytná znalost historického kontextu včetně vazby na restituční právní předpisy. Zároveň se jedná o téma práce, kterému odborná právnícká literatura věnuje svou pozornost spíše okrajově.

Formální a systematické členění práce. Práce je uspořádána do pěti dále členěných kapitol a nečíslovaného úvodu a závěru. Používá tři úrovně členění. Jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují a zpracovávají téma komplexně. Diplomová práce se nejprve věnuje historickému kontextu pozemkových úprav, ve druhé kapitole jsou pak stručně charakterizovány pozemkové úpravy a jejich prameny včetně úvodu do problematiky z věcného hlediska. Třetí a čtvrtou kapitolu lze charakterizovat jako stěžejní. Soustředí se na analýzu stávající právní úpravy pozemkových úprav. Nejprve je ve třetí kapitole pojednáno o cílech, podstatě a formách pozemkových úprav, následuje podrobná analýza právní úpravy řízení o pozemkových úpravách ve čtvrté kapitole. Pátá kapitola se soustředí na právní úpravu *de lege ferenda* a analyzuje návrh poměrně rozsáhlé novely právní úpravy projednávané v době psaní práce v Parlamentu ČR. Zvolenou systematicku práce hodnotím jako vhodnou umožňující logické a ucelené zpracování tématu. Drobnou výhradu mám pouze k názvům některých kapitol resp. subkapitol, které ne vždy plně vystihují obsah dané kapitoly nebo jsou naopak s ohledem na obsah kapitoly příliš doslovné (např. název třetí kapitoly: „Význam, cíle a dopady pozemkových úprav“ je na jednu stranu příliš doslovný, na stranu druhou nezahrnuje formy pozemkových úprav, které kapitola také zahrnuje; postačil by pravděpodobně např. název „Cíle pozemkových úprav“ nebo „Význam pozemkových úprav“).

Hodnocení práce. Diplomová práce zachycuje zvolené téma komplexně a výstižně. Práce je precizně zpracovaná, velmi dobře a ve velké míře využívá odbornou literaturu včetně soudní judikatury, kterou také správně cituje. Při práci s literaturou diplomant porovnává odlišné názory odborné literatury na tutéž otázku a zároveň zpravidla vyslovuje také své vlastní stanovisko. Autorovi se v práci podařilo právní úpravu kriticky zhodnotit, upozornit na problémové otázky právní úpravy i praxe, přičemž autor v práci uvádí vlastní stanoviska i návrhy. Cíl práce autorem vytyčený v úvodu práce: „... v celém kontextu postihnout co jsou to pozemkové úpravy, jak probíhá řízení o nich a jaká jsou jeho úskalí a jaký může být další vývoj pozemkových úprav na pozadí novely klíčového zákona, která nabývá účinnosti k 1. 1. 2021; i dílčí cíl, kterým je „vyhodnotit, zda právní úprava pozemkových úprav odpovídá společenským potřebám, především pak požadavkům na ochranu krajiny a její ekologický rozvoj.“ se tak podle mého názoru autorovi podařilo zcela naplnit.

Diplomová práce je zpracována jako celek velmi tvůrčím způsobem, napříč práce zaznívají diplomantovy vlastní názory. Zejména pátá kapitola, která analyzuje novelu zákona o pozemkových úpravách, která byla schválena těsně před odevzdáním práce a nabyla účinnosti 1. 1. 2021, společně se závěrem práce jsou výborným východiskem pro diskusi při obhajobě, neboť obsahují celou řadu kritických hodnocení a stanovisek autora a návrhy *de lege ferenda*. Velmi kladně hodnotím také rozbor a hodnocení veřejných zájmů řešených pozemkovými úpravami a vztah pozemkových úprav a vyvlastnění, obojí ve třetí kapitole. Kladně hodnotím také pozornost věnovanou ekologickým aspektům pozemkových úprav ve třetí a následně v páté kapitole.

Po stránce grafické je práce zpracována na standardní úrovni a nemám k ní žádné připomínky. Z hlediska jazykové stránky je práce psána stylisticky na velmi dobré úrovni.

Posuzovaná práce svědčí o autorově výborné znalosti materie a schopnosti kritické tvůrčí analýzy právní úpravy.

Návrh klasifikace a doporučení k obhajobě: Celkově hodnotím diplomovou práci Tomáše Brychty jako vysoce kvalitní diplomovou práci a jako takovou ji **doporučuji k ústní obhajobě s navrženým stupněm hodnocení výborně.**

Otázky k obhajobě:

- 1) V práci se věnujete právní úpravě tzv. společných zařízení, která umožňují realizaci opatření ve prospěch životního prostředí na základě pozemkových úprav, a to jak v právní úpravě účinné do 31. 12. 2020, tak v právní úpravě účinné od 1. 1. 2021. Stručně charakterizujte právní úpravu společných zařízení a aktuální změny v právní úpravě a zhodnoťte je.
- 2) V práci se kriticky vyjadřujete k právní úpravě postavení nájemců a pachtýřů. Blíže charakterizujte nedostatky právní úpravy v tomto směru. Jaký je váš názor na možné účastenství těchto subjektů v řízení o pozemkových úpravách jako vedlejších účastníků řízení?